Forskningsleder Magne Espeland

Prosjektleder Kari Holdhus

Skole og konsert – fra formidling til dialog (DiSko): Resultater, funn og implikasjoner

DiSko: Hovedmål og delmål

- Hovedmål: Aktivitetene skal bidra til å utvikle ny forskningsbasert og innoverende kunnskap av praktisk og teoretisk art om dialogiske skolekonsertmodeller, og hvordan slike modeller kan bidra til å utløse og forsterke skolers eierskap til kunstformidlingsordningene.

- Delmål 1: Identifisere og beskrive organisatoriske og faglige forutsetninger i skolen og hos kunstformidlingsinstitusjonen, for å utløse fungerende partnerskap mellom skoler og kunstnere i dialogbaserte kunstproduksjoner.

- Delmål 2: Utvikle og prøve ut didaktiske og kunstneriske metoder, og beskrive kunnskaper og holdninger som må være til stede hos kunstnere og lærere for å kunne gjennomføre dialogiske kunstproduksjoner.

- Delmål 3: Utvikle, prøve ut og beskrive ulike aspekt ved minst tre ulike prototyper (typologier) av dialogorienterte skolekonsertformer som kan være gjennomførbare i Den Kulturelle Skolesekken, og som kan ha betydning for andre som arbeider med kunst for barn.

- Delmål 4: Levere forskningsbaserte rapporter, en implementasjonsplan og en web-basert ressurspakke (toolkit) for spredning og videreutvikling av praksiser knyttet til dialogiske skolekonsertformer.

Om forankring i skoleledelsen

- Skolekonsertvirksomheten i våre skoler var bare delvis ledelsesforankret da vi startet DiSko-prosjektet og forble slik.

- Skoleledelsen var positive til prosjektet, og også til skolekonserter generelt som avbrudd i hverdagen, men overlot som regel gjennomføring til andre.

- I intervjuene våre peker lederne på behovet for å legge større vekt på en skolebasert bestillermodell dersom større eierskap skal oppnås.

- Dialogiske kunstbesøk fungerer godt innenfor en lokal eller regional ramme, men slike rammer krever fleksibilitet, organisatorisk , økonomisk og på andre måter.

Om organisatoriske forutsetninger

Dialogiske kunstbesøk trenger stabile kontaktordninger i form av involvert og ansvarlig personell, slik som:

- en fast kontakt som deltar i prosjektet
- tilgang til relevante faglærere
- tilgang til effektive kommunikasjonsformer i planlegging, gjennomføring, og etterarbeid.

Tidsaspektet, tilrettelegging, og en integrerende og fellesskapsorientert refleksjon er avgjørende for:

- graden av eierskap som kan utvikles,
- hvilket samspill med læreplannivået som kan oppnås
- hvilke dialoger som kan utvikles (for eksempel ved legge til rette for meningsfull øving, og/eller direkte kommunikasjon mellom kunstner og elever eller klasser mellom besøk)

Om læreres kunnskaper og holdninger

- Lærere som skal medvirke i dialogiske kunstnerbesøk fungerer best når :
- De bidrar med kunnskap om tilretteleggende didaktikk, elevmedvirkning, klasseledelse, den enkelte elev og om relasjoner i klassen
- Er interesserte i og nysgjerrige på å samarbeide med kunstnere som yrkesgruppe
- Har musikalske ferdigheter, og kunnskaper innen estetiske læreprosesser, særlig dersom dette bidrar til god faglig aktivitet under og mellom kunstbesøk.

Om musikeres kunnskaper og holdninger

- Kunstnere i dialogiske kunstbesøk fungerer best når de framstår som utforskende, kontekstsensitive, fleksible, lyttende og allsidige, for eksempel ved å ta utgangspunkt i skoledeltakernes livsverden for å tilrettelegge for kontekstbaserte kunstmøter utformet gjennom samarbeid.

- Aktuelle kunnskaper og ferdigheter for kunstnere i dialogbaserte kunstbesøk er dermed ikke bare å være en dyktig musiker gjennom å spille/synge, arrangere, skape, improvisere musikalsk, men også gjennom å være en person som har eller utvikler kunnskaper om skolen som institusjon, om danning og læreplaner, om elever/barns uttrykksformer, og om lærere og deres arbeidssituasjon.

Om elevene og disko-prosjektet

Elevene gir uttrykk for

- At de liker musikkfaget
- At DiSko ga dem en viss grad av medbestemmelse
- Elevenes entusiasme er knyttet til
    - den fysiske og praktiske deltakelsen deres i prosjektet
    - å arbeide med dyktige musikere som lytter til dem

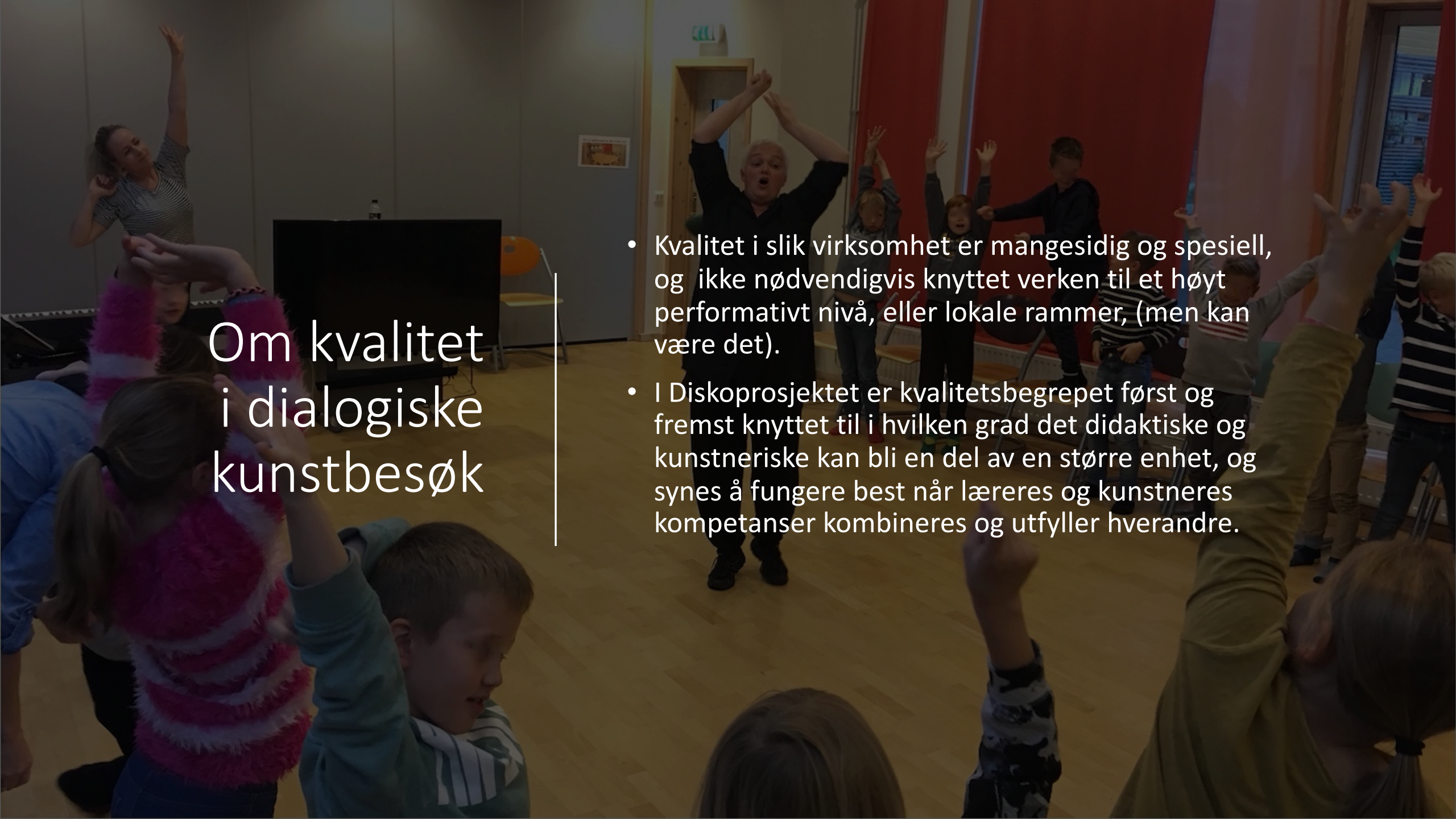

Om kvalitet i dialogiske kunstbesøk

- Kvalitet i slik virksomhet er mangesidig og spesiell, og ikke nødvendigvis knyttet verken til et høyt performativt nivå, eller lokale rammer, (men kan være det).
- I Diskoprosjektet er kvalitetsbegrepet først og fremst knyttet til i hvilken grad det didaktiske og kunstneriske kan bli en del av en større enhet, og synes å fungere best når læreres og kunstneres kompetanser kombineres og utfyller hverandre.

Om kunstneriske tilnærminger til dialogbaserte kunstbesøk

- Disko-prosjektets utprøvinger gir grunnlag for en flersidig beskrivelse av kunstneriske tilnærminger til dialogbaserte kunstbesøk. Vi har kategorisert disse tilnærmingene som

- Kunstnerisk Identitet
- Kunstnerisk aktivitet og øving
- Kunstnerisk formidling
- Kunstnerisk miljø og kontekst

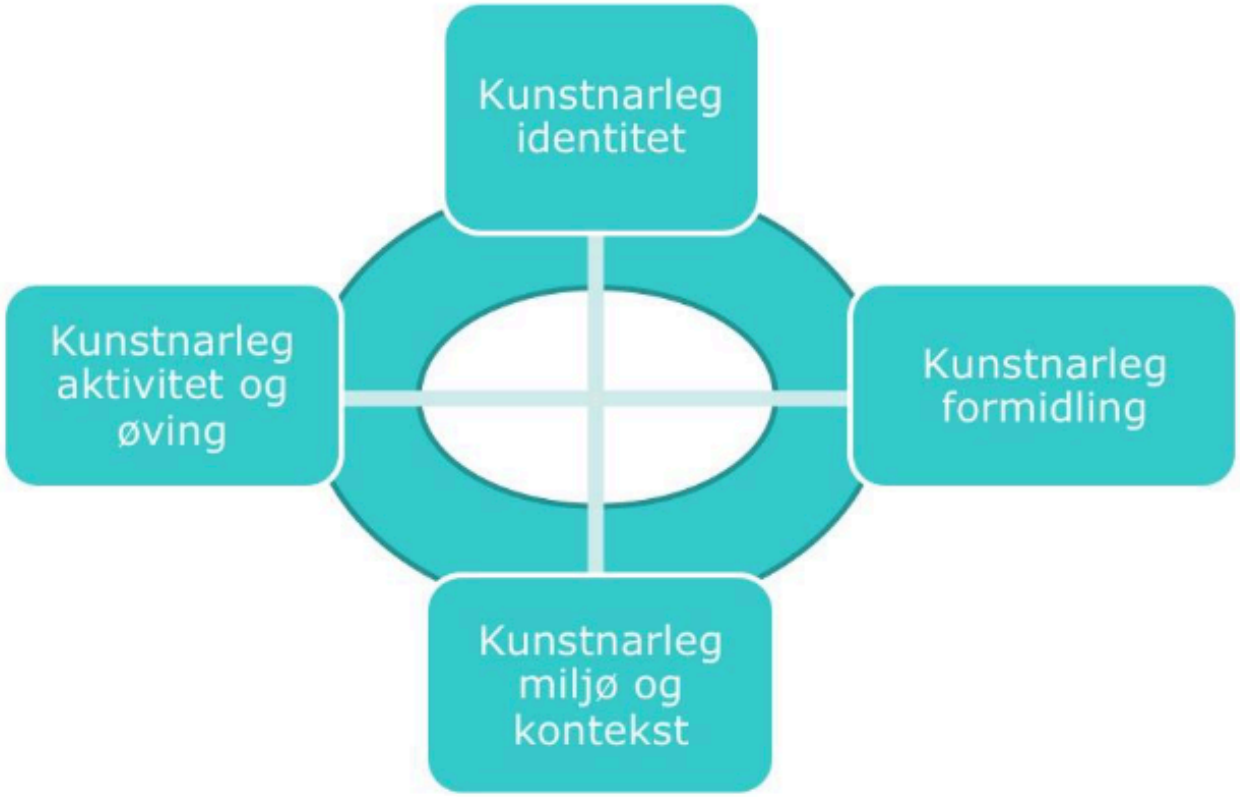

Prosjektene

Cover me! (Singer-songwriter-workshop)

Songkick (Sang, kropp, sanger)

Bandverkstad (spille instrument sammen)

Body talk (Dans, kropp og kommunikasjon)

DigiMake (Kreativitet og multimodale uttrykk)

Ut av boksen (Skape/formidle gruppebaserte produkt)

Fluedamebaby-ryggsekk (Konsert fra "Scratch")

Funky Poppy: (Elevbidrag til konsert)

Kunstnerisk identitet - Cover me!

Kunstnerisk aktivitet og øving - Bandverkstad

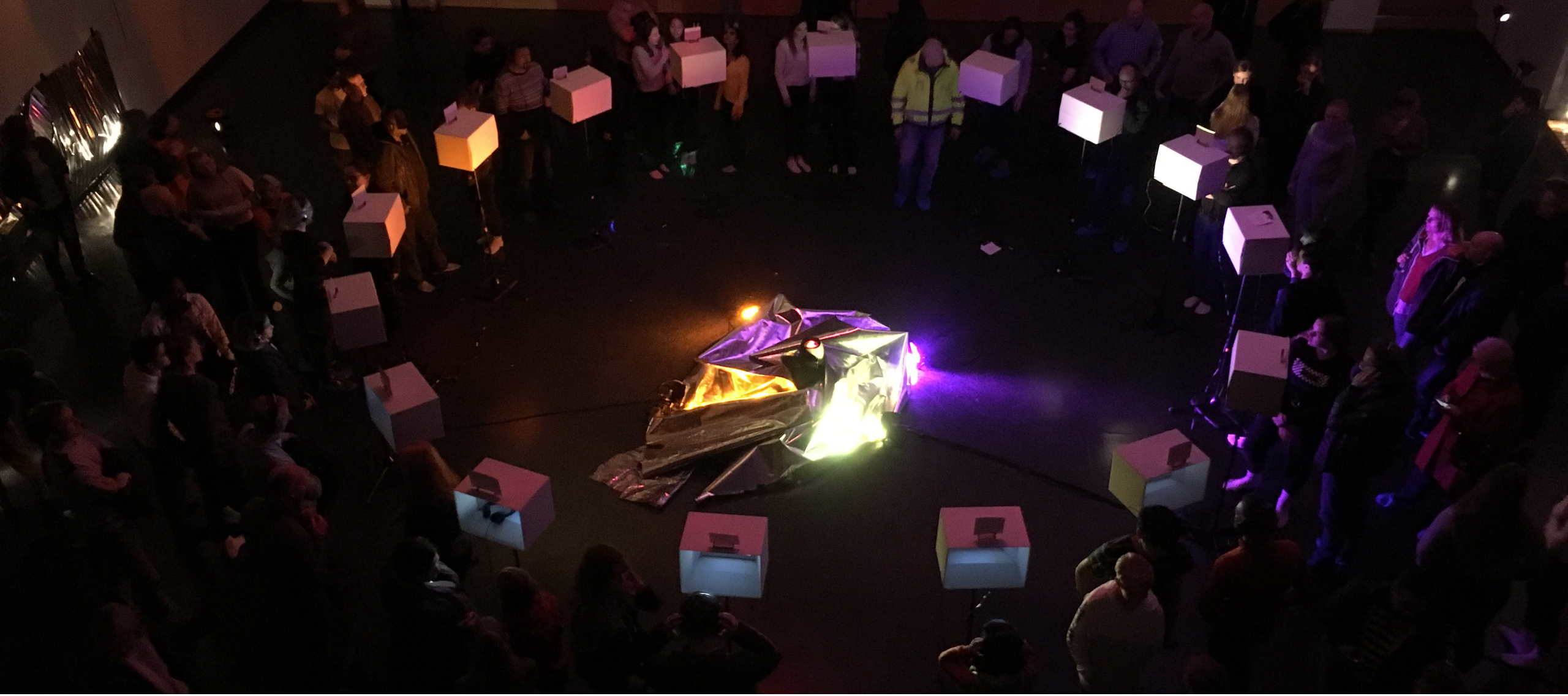

Kunstnerisk kontekst - Ut av boksen

Kunstnerisk formidling - Funky poppy

Implikasjoner av funn

At skolenes eierskap best kan bli etablert ved større vekt på relasjonsbygging over tid, der alle parter utvikler eierskap gjennom prosesser,- enten i form av gjentakende besøk, perioder, eller effektive kommunikasjonsplattformer som tillater utveksling av ideer, øving mellom besøk og innpassing i skolens virksomhet

At det som ligger i begrepet “det kunstneriske” utvides og nyanseres til å omfatte:

- Ikke bare kunstnerisk formidling av et kunstnerisk innhold (verk/låt osv), men også kunstnerisk identitet, kunstnerisk aktivitet og øving og, kunstnerisk miljø og kontekst

At en skolebasert bestiller- modell og det lokale tillegges større vekt innen DKS virksomhetens gjennomføringsdel, samtidig som det kvalitative og kvantitative samordnes og utvikles både nasjonalt og lokalt

At det utvikles en strategi for å påvirke både UH sektorens musikkutdanninger og ulike former for lærerutdanning til bedre å kvalifisere sine studenter som aktive og reflekterende deltakere i dialogiske skolekonsert modeller

At både skole og kunstfeltet i større grad enn nå legger til rette for å samarbeide om å realisere og utvikle elevenes kreativitet, fantasi, og demokratiske medvirkning som viktige elementer i en bærekraftig estetisk danning

Ny læreplan fra 2020: Fagfornyelsen

- https://www.udir.no/lk20/overordnet-del/
- https://www.udir.no/lk20/mus01-02/om-faget/fagets-relevans-og-verdier

Formålet med opplæringen

1. Opplæringens verdigrunnlag

1.1 Menneskeverdet

1.2 Identitet og kulturelt mangfold

1.3 Kritisk tenkning og etisk bevissthet

1.4 Skaperglede, engasjement og utforskertrang

1.5 Respekt for naturen og miljøbevissthet

1.6 Demokrati og medvirkning

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnlaget for opplæringen. Gjennom faget musikk skal elevene utvikle sine estetiske, kreative og skapende evner og få mulighet til å uttrykke seg. Faget skal legge til rette for musikkglede og mestringsfølelse, og elevene skal få erfare at egen stemme betyr noe i fellesskapet. I musikk skal elevene møte et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykk som åpner dører til større fellesskap. Møter med levende musikk er en naturlig del av dette, og elevene skal få oppleve at folkemusikk og samisk musikkkultur er viktige deler av vår felles kultur og kulturarv.